

Vitiligo

Patientinformation

Bild 1

Vitiligo är en vanlig hudsjukdom med olika stora vita fläckar (bild 1) i huden, vilket drabbar ca 1-2% av befolkningen. Sjukdomen kan uppträda i vilken ålder som helst, men börjar ofta före 20-års-ålder. Tillståndet är ofarligt men kan uppfattas som kosmetiskt och socialt störande.

Bild 2

Sjukdomsorsak

Vitiligo är en s.k. autoimmun sjukdom. Hudens speciella pigmentbildande celler (melanocyter) angrips av kroppens eget immunförsvar. En del patienter beskriver att uppkomsten av nya fläckar föregåtts av något annat sjukdomstillstånd eller svårare stress. Skrubbsår, rispor och andra hudskador, t.ex. brännskada orsakad av för kraftigt solande, kan ge upphov till nya fläckar.

Det kan också finnas en ärftligfaktor. I många fall kan man dock inte hitta någon orsak.

Hos personer med vitiligo ses ibland vissa andra sjukdomar samtidigt, t.ex. fel på sköldkörteln, diabetes eller en speciell form av blodbrist, s.k. perniciös anemi.

Förlopp

Även om förloppet är mycket varierande är det vanligt att plötslig uppkomst av en eller flera fläckar sedan följs av en mer stabil period med inga eller enbart enstaka nya fläckar. Sådana perioder kan växla mer eller mindre tätt. Stabila perioder kan pågå över många år. Tecken till litet fläckvis återkomst av pigment kan ibland ses efter längre tids mer intensiv solning, t.ex. utomlands. Någon ökad risk för hudcancer har inte påvisats hos personer med vitiligo, kanske för att de ofta undviker att solbada. Kontrasten mellan frisk pigmenterad hud och vitiligo områden blir mer uttalad när man vistats i solen.

Behandling

Dessvärre saknas effektiv behandling. Viktigast är att använda solskyddskräm med hög skyddsfaktor (30-50) för att undvika att man bränner sig.

Om man upplever de vita partierna som kosmetiskt störande finns det bra täckande krämer att använda. Kosmetika butiker eller skönhetsalonger kan hjälpa till.

Ljusbehandling i medicinska ljusboxar som finns på hudkliniken, har provats men det krävs lång behandling och resultatet är oftast mycket växlande. Återpigmentering som kan ske blir ofta fläckvis och är inte heller permanenta.

Transplantation av pigmenten utförs av ett par privata vårdgivare, se Vitiligo -förbundets hemsida.

Även detta resultat är växlande och bekostas av patienten själv.